

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks:+387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Osnovnog suda u Srebrenici
za period 01.01-31.12.2020. godine**

Broj: RV044-21

Banja Luka, 11.05.2021. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
1.	Uvod	6
2.	Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	6
3.	Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	6
4.	Nabavke	8
5.	Priprema i donošenje budžeta	9
6.	Finansijski izvještaji.....	10
6.1.	Izvještaj o izvršenju budžeta.....	10
6.1.1.	Prihodi i primici	10
6.1.2.	Rashodi i izdaci.....	10
6.2.	Imovina, obaveze i izvori.....	12
6.2.1.	Imovina	12
6.2.2.	Obaveze.....	13
6.2.3.	Izvori i promjene na neto imovini	13
6.3.	Vanbilansna evidencija	13
6.4.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	13
6.5.	Obrazloženja uz finansijske izvještaje	13

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Osnovnog suda u Srebrenici koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Osnovnog suda u Srebrenici istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine, prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Osnovnog suda u Srebrenici čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Osnovnog suda u Srebrenici se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2020. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Predsjednik suda je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomске odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 11.05.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Osnovnog suda u Srebrenici za 2020. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Osnovnog suda u Srebrenici za 2020. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Za nabavke istih usluga provedena su dva direktna sporazuma ukupne vrijednosti od 8.000 KM, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

Takođe, nisu sačinjeni, a ni dostavljeni izvještaji o postupcima direktnog sporazuma Agenciji za javne nabavke, a na veb stranici nisu objavljivani osnovni elementi ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav (1 i 2) istog zakona.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, predsjednik suda je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Osnovnog suda u Srebrenici obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Osnovnog suda u Srebrenici.

Banja Luka, 11.05.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda u Srebrenici da obezbijedi da se:

- 1) za obračun amortizacije opreme primjenjuju amortizacione stope u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike,
- 2) poslovni događaji koji se odnose na nabavku nefinansijske imovine evidentiraju na osnovu odgovarajućih knjigovodstvenih isprava koje sadrže sve podatke neophodne za knjiženje poslovnih događaja, u skladu sa članom 8. i 9. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda u Srebrenici da obezbijedi da se:

- 1) za ključne poslovne procese (prihode po osnovu sudske taksi, novčanih kazni i troškova krivičnog postupka i rashode po osnovu advokatskih usluga) procijene rizici i uspostave kontrolni mehanizmi i donesu potrebna akta kako je to definisano Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru,
- 2) ulazna knjigovodstvena dokumentacija ovjerava po sistemu dvojnog potpisa u skladu sa članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru,
- 3) pomoćna evidencija osnovnih sredstava organizuje i vodi na način da obezbijedi čuvanje podataka o osnovnim sredstvima i uvid u vremenski redoslijed izvršenog unosa poslovnih događaja u skladu sa članom 11. stav (1) tačka 6) i članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 4) nabavke roba i usluga vrše u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2020. godinu,
- Odluka o usvajanju drugog rebalansa budžeta za 2020. godinu,
- Zakon o sudovima Republike Srpske i Pravilnik o unutrašnjem sudskom poslovanju,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Zakon o radu,
- Zakon o platama zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske,
- Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o javnim nabavkama i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma,
- Zakon o sudskim taksama,
- Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske,
- Odluka o određivanju visine nagrade i naknade advokatima angažovanim za odbranu po službenoj dužnosti,
- Uredba o naknadi troškova u krivičnom postupku,
- Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Zakonom o sudovima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/12, 44/15 i 100/17) uređena je organizacija, nadležnost i funkcionisanje osnovnih sudova Republike Srpske.

Sudovi štite prava i slobode zagarantovane Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Republike Srpske i zakonom, te obezbjeđuju ustanost i zakonitost i osiguravaju jedinstvenu primjenu zakona, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom. Stvarna nadležnost osnovnih sudova je definisana članom 30. Zakona o sudovima Republike Srpske (nadležni su da u prvom stepenu sude u krivičnim, građanskim, vanparničnim i drugim predmetima).

Osnovni sud u Srebrenici (u daljem tekstu: Osnovni sud) je osnovan kao sud opšte nadležnosti i kao takav je samostalan i nezavisan organ sudske vlasti u Republici Srpskoj. Osnovni sud je mjesno nadležan za teritorije opština Srebrenica i Bratunac.

Sredstva za rad Osnovnog suda u 2020. godini obezbijeđena su u budžetu Republike Srpske preko Jedinstvenog računa trezora putem direktnе konekcije sa trezorom.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01.-31.12.2020. godine, Osnovni sud nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italicik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Osnovnog suda.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija, nadležnost, uslovi za vršenje sudijske funkcije, finansiranje, javnost rada, kao i nadzor nad radom Osnovnog suda definisana je Zakonom o sudovima, a bliže je uređena Pravilnikom o unutrašnjem sudskom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 9/14, 71/17, 67/18 i 6/19).

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mesta u Osnovnom суду uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta na koji je saglasnost dalo nadležno ministarstvo i istim je sistematizovano 5 radnih mesta za 22 izvršioca.

Na dan 31.12.2020. godine u Osnovnom суду bilo je zaposleno 19 izvršilaca na neodređeno vrijeme (predsjednik suda, tri sudije, stručni saradnik i 14 administrativno-tehničkih izvršilaca). Broj zaposlenih administrativno-tehničkih izvršilaca je viši u odnosu na omjer utvrđen članom 2. i 3. stav (2) Pravilnika o utvrđivanju kriterijuma za određivanje potrebnog broja administrativnog i pomoćno-tehničkog osoblja u sudovima u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 30/18), kojima je definisano da u osnovnim i privrednim sudovima omjer broja administrativnog i pomoćno-tehničkog osoblja u odnosu na broj sudija je najviše tri izvršioca na jednog sudiju. U ovaj omjer nisu uključeni sekretar suda, sudska administrator u суду sa 60 ili više sudija, viši stručni saradnici, stručni saradnici, pripravnici i pripravnici – volonteri.

U radni odnos tokom 2020. godine primljen je jedan izvršilac na neodređeno i jedan na određeno vrijeme, dok je radni odnos prestao za jednog izvršioca na neodređeno i jednog izvršioca na određeno vrijeme.

Aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17) započete su u 2020. godini. Po aktivnostima u toku 2020. godine, imenovano je lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, sačinjen je plan rada na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu i godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu.

Prema odredbama navedenog zakona i uputstva, Osnovni sud nije:

- sačinio, a ni dostavio Centralnoj jedinici za harmonizaciju polugodišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema FUK-a, a uz godišnji izvještaj, nije dostavljena izjava u vezi sa dostignutim stepenom razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, niti izjava o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja (član 15. (tačka 1 i 2) Zakona),
- izvršio analizu postojećih internih akata u smislu da li ih treba izmijeniti, dopuniti ili donijeti nova pravila i procedure u skladu sa izmjenama propisa,
- definisao ključne poslovne procese i uspostavio knjigu poslovnih procesa (tačka 22. pod 3, 4. i 5. navedenog uputstva),
- identifikovao i procijenio rizike prema oblastima rizika i sačinio registar rizika, kao i strategiju upravljanja rizicima (tačka 22. pod 6 uputstva).

Osnovni sud je 29.12.2020. godine za potrebe uvođenja finansijskog upravljanja i kontrole zaključio dva ugovora po predmetu nabavke za usluge uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole (vrijednost ugovora 5.850 KM) i za usluge izrade utvrđivanja i upravljanja rizicima (vrijednost ugovora 3.510 KM) kojima je ugovoren rok završetka usluga najkasnije 90 dana od dana zaključenja ugovora. Odabrani ponuđač, po osnovu prvog ugovora, ispostavio je fakturu 31.12.2020. godine na iznos od 5.850 KM koja je proknjižena u 2020. godini, iako usluge nisu izvršene.

Na osnovu navedenih ugovora, u 2021. godini, kreirane su procedure samo za određene procese u Sudu (javne nabavke, računovodstvo i opšte poslove).

Sudske takse se naplaćuju u skladu sa Zakonom o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/08, 49/09, 67/13, 63/14, 66/18 i 67/20) kojim je uređen način plaćanja sudske takse, postupak i uslovi oslobođanja plaćanja takse, način utvrđivanja vrijednosti sudske spore, postupak za naplatu nenaplaćene takse i druga pitanja koja se odnose na takse. Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse utvrđena je u Taksenoj tarifi, koja je sastavni dio navedenog zakona.

Naknade troškova krivičnog postupka, paušala i novčane kazne naplaćuju se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 53/12, 91/17 i 66/18).

U Osnovnom sudu je u Sistemu za automatsko upravljanje predmetima u sudovima (CMS) uspostavljena evidencija o sudskim taksama, izrečenim sankcijama i troškovima sudskega postupka. Prihodi po navedenom osnovu su prihodi Republike i isti se evidentiraju u Glavnoj knjizi rezera (u daljem tekstu: GKT) na organizacionoj jedinici Osnovnog suda od strane Ministarstva finansija Republike Srpske. Postojeća pomoćna evidenciju po sudskim taksama, novčanim kaznama i troškovima krivičnog postupka nije uspostavljena na način

da omogući praćenje i kontrolu naplate istih (na osnovu dostavljenih pregleda uplata od strane Ministarstva finansija Republike Srpske).

U vezi sa navedenim, Osnovni sud, nije u okviru aktivnosti uspostavljanja finansijskog upravljanja i kontrole procijenio rizike i uspostavio kontrolne mehanizme vezano za ključne poslovne procese (prihode po osnovu sudske taksi, novčanih kazni i troškova krivičnog postupka i rashode po osnovu advokatskih usluga) što nije u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16).

Osnovni sud nije vodio evidencije o korišćenju službenih vozila koje bi sadržavale informacije o ukupnom broju pređenih kilometara, utrošenom gorivu, prosječnoj potrošnji goriva po vozilima i druge informacije koje bi služile za analizu ovih rashoda.

U Osnovnom суду nije primijenjivan sistem dvojnog potpisa, pa je ulaznu knjigovodstvenu dokumentaciju ovjeravao samo predsjednik suda, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) u kojem je navedeno da se kontrolne aktivnosti naročito odnose na sistem dvojnog potpisa, u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine proveden je u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklajivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16).

Pomoćna evidencija osnovnih sredstava nije organizovana i vođena na način da obezbijedi čuvanje podataka o osnovnim sredstvima, kao ni uvid u vremenski redoslijed izvršenog unosa poslovnih događaja, što nije u skladu sa članom 11. stav (1) tačka 6) i članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

Prema gore navedenom i u tačkama 4. i 6.2.1. izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionalisan na način da je obezbijedio usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se:

- za ključne poslovne procese (prihode po osnovu sudske taksi, novčanih kazni i troškova krivičnog postupka i rashode po osnovu advokatskih usluga) procijene rizici i uspostave kontrolni mehanizmi i donešu potrebna akta kako je to definisano Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru,
- ulazna knjigovodstvena dokumentacija ovjerava po sistemu dvojnog potpisa u skladu sa članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru,
- pomoćna evidencija osnovnih sredstava organizuje i vodi na način da obezbijedi čuvanje podataka o osnovnim sredstvima i uvid u vremenski redoslijed izvršenog unosa poslovnih događaja u skladu sa članom 11. stav (1) tačka 6) i članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

4. Nabavke

Plan javnih nabavki Osnovnog suda za 2020. godinu usvojen je 16.01.2020. godine. Ukupna planirana vrijednost nabavki za 2020. godinu nakon izmjene i dopune iznosi 46.000 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u nastavku PDV - svi iznosi u nastavku, a

koji se odnose na javne nabavke su iskazani bez PDV-a). Predviđeno je provođenje 15 postupaka javnih nabavki putem direktnog sporazuma.

Osnovni sud okončao je proceduru za ukupno 14 postupaka javnih nabavki putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 34.807 KM. Nabavke su se najvećim dijelom odnosile na nabavku goriva, peleta, kancelarijskog materijala, usluge uspostavljanja finansijskog upravljanja i kontrole i održavanja službenih vozila.

Revizijskim ispitivanjima su obuhvaćeni provedeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 24.000 KM.

U okviru revidiranih postupaka javnih nabavki utvrđene su neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 38/14) i Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 90/14), kako slijedi:

- za provedene nabavke putem direktnog sporazuma pojedinačne vrijednosti u iznosu od 8.000 KM (uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole i upravljanje rizicima - finansijsko upravljanje i kontrola) ugovorni organ je izvršio dijeljenje nabavki, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona kojim je definisano da nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka,
- provedena je nabavka usluga utvrđivanja i upravljanja rizicima u iznosu od 3.000 KM koja nije predviđena u planu javnih nabavki niti je ugovorni organ donio posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 17. Zakona,
- nije dokumentovano da je kod provođenja određenih postupaka putem direktnog sporazuma vršeno ispitivanje tržišta, što nije u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o postupku direktnog sporazuma kojim je navedeno da ugovorni organ u provođenju postupka direktnog sporazuma ispituje tržište,
- nisu sačinjeni, a ni dostavljeni izvještaji o postupcima direktnog sporazuma Agenciji za javne nabavke, a na veb stranici nisu objavljivani osnovni elementi ugovora kako je to definisano članom 75. stav (1 i 2) Zakona,
- odabrani ponuđač za nabavku peleta za grijanje fakturisao je pelet po cijeni većoj od ugovorene što nije u skladu sa ponudom i ugovorenim uslovima, a vršena je i nabavka tonera sa odabranim ponuđačem za kancelarijski materijal koja nije ugovorena, što nije u skladu sa članom 6. Zakona i ugovorenim uslovima.

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se nabavke roba i usluga vrše u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (član 6, 15. stav (6), 17. i 75. stav (1 i 2) i Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma (član 5. stav (1).

5. Priprema i donošenje budžeta

Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/19) Sudu su odobrena sredstva u iznosu od 867.400 KM.

Prvim rebalansom Budžeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 61/20) Sudu su sredstva odobrena u iznosu od 788.600 KM.

Drugim rebalansom Budžeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 122/20) Sudu su odobrena sredstva u iznosu od 730.800 KM za rashode za lična primanja (570.300 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (146.900 KM), rashode finansiranja i druge finansijske rashode (600 KM), izdatke za nabavku nefinansijske imovine (10.000 KM) i ostale izdatke (3.000 KM).

Nakon usvojenog Drugog rebalansa Budžeta, provedena je jedna realokacija kojom je sa pozicije rashoda za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih realocirano 100 KM na poziciju rashoda za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta

6. Finansijski izvještaji

Osnovni sud ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članu 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17) vrši izvještavanje putem obrazaca godišnjih finansijskih izvještaja Obrazac 2 – Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a – Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a – Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Ukupno izvršenje budžeta iskazano je u iznosu od 639.492 KM (osim rashoda obračunskog karaktera), što je za 12% niže u odnosu na drugi rebalans budžeta.

U izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi (osim prihoda obračunskog karaktera) i primici koji se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika u iznosu od 157.050 KM.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 192.781 KM na fondu 01 (neporeski prihodi od 118.568 KM, prihodi obračunskog karaktera od 35.730 KM i primici od 38.483 KM) i prihodi i primici na fondu 02 u iznosu od 29.841 KM (koji se odnose na prihode obračunskog karaktera u iznosu od 600 KM i primitke po osnovu depozita i kaucija u iznosu od 29.241 KM).

Neporeski prihodi se odnose na sudske takse u iznosu od 110.323 KM, prihode od pružanja javnih usluga u iznosu od 160 KM i novčane kazne u iznosu od 8.085 KM.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 36.330 KM, a najznačajniji se odnose na prihode po osnovu naplaćenih potraživanja od Fonda zdravstvenog osigurnja Republike Srpske na fondu 01 koja su prethodno bila korigovana na sporna potraživanja u iznosu od 34.630 KM.

Primici su iskazani u iznosu od 67.724 KM, a odnose se na primitke za naknade plata za vrijeme bolovanja koji se refundiraju od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (38.483 KM) evidentirane na fondu 01 i na fondu 02 primitke po osnovu depozita i kaucija (29.241 KM), a odnose se na uplaćena sredstva na depozitni račun od strane učesnika u sudske sporovima za troškove vještačenja, dnevnicu i ostalih uplata po nalogu suda.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 753.705 KM, a odnose se na fond 01 u iznosu od 710.761 KM i fond 02 u iznosu od 42.944 KM.

Rashode i izdatke (fond 01) čine rashodi u iznosu od 710.761 KM (tekući rashodi od 639.158 KM i rashodi obračunskog karaktera od 71.269 KM) i izdaci (334 KM).

Tekuće rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih i rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, a rashode obračunskog karaktera čine rashodi obračunskog karaktera po osnovu amortizacije.

Izdaci (fond 02) se odnose na izdatke po osnovu depozita.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 539.706 KM, a čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih (505.088 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja po osnovu rada (19.725 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja (8.573 KM) i rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (6.320 KM).

Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada čine rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla (7.347 KM), regres za godišnji odmor (4.916 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (110 KM), rashodi za penzijski doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (4.140) i porezi i doprinosi (3.212 KM).

Rashode za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) čine otpremnine po kolektivnom ugovoru (4.893 KM) i porezi i doprinosi (1.427 KM).

Obračun rashoda za lična primanja vršen je na osnovu Zakona o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, Zakona o platama zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske, Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske i drugih relevantnih zakonskih odredbi.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su na fondu 01 u iznosu od 99.450 KM, a odnose se na rashode po osnovu energije, komunalnih i komunikacionih usluga, režijskog materijala, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga i na ostale neklasifikovane rashode.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 62.734 KM. Odnose se na rashode po osnovu poštanskih usluga (37.245 KM), usluge vodovoda i kanalizacije (7.025 KM), utroška drveta (7.019 KM), utroška električne energije (5.848 KM) i korišćenja fiksnih i mobilnih telefona i interneta (5.597 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 8.308 KM. Čine ih rashodi za kancelarijski i kompjuterski materijal (6.038 KM), materijal za održavanje cistoće (1.680 KM) i ostali materijal u iznosu od 590 KM.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 4.461 KM. Čine ih rashodi za tekuće održavanje prevoznih sredstava (3.668 KM) i ostale rashode u iznosu od 793 KM.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 4.007 KM. Čine ih rashodi po osnovu utroška benzina (3.598 KM) i ostali rashodi u iznosu od 409 KM.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 15.803 KM. Čine ih rashodi za advokatske usluge (6.847 KM), usluge uspostavljanja finansijskog upravljanja i kontrole (5.850 KM), osiguranja (1.335 KM) i ostale usluge u iznosu od 1.771 KM.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 4.137 KM. Čine ih rashodi za takse i naknade za registraciju vozila (1.671 KM), doprinosi za profesionalnu rehabilitaciju invalida (1.023 KM) i ostali rashodi u iznosu 1.443 KM.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 71.269 KM, a odnose se na rashode po osnovu amortizacije. Po nalazu revizije, rashodi po osnovu amortizacije iskazani su u iznosu manjem za 2.199 KM zbog primjene neodgovarajućih amortizacionih stopa za računarsku opremu, što nije u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se za obračun amortizacije računarske opreme primjenjuju amortizacione stope u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike.

Izdaci su iskazani u iznosu od 43.278 KM i to na fondu 01 ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (334 KM) i na fondu 02 izdaci po osnovu depozita (42.944 KM). Izdaci po osnovu depozita se odnose na isplate sa depozitnog računa, a na osnovu rješenja sudija kojima je naloženo računovodstvu da se pravnim i fizičkim licima isplate novčana sredstva. Isplate se vrše po osnovu provođenja sudske postupaka za naknade troškova sudske izvršiocima, vještacima, sudske komisijama i drugim stručnim licima.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Osnovni sud je iskazao neto vrijednost ukupne imovine u iznosu od 1.012.548 KM, obaveze i razgraničenja u iznosu od 876.586 KM i vlastite izvore u iznosu od 4.700 KM.

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina iskazana je u iznosu od 4.052.873 KM bruto vrijednosti, 3.040.325 KM ispravke vrijednosti i 1.012.548 KM neto vrijednosti, a odnosi se na nefinansijsku i finansijsku imovinu i razgraničenja.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u bruto vrijednosti od 4.052.451 KM, ispravke vrijednosti od 3.040.325 KM i neto vrijednosti od 1.012.126 KM, a čini je proizvedena stalna imovina neto vrijednosti od 1.007.426 KM (zgrade i objekti od 907.920 KM, postrojenja i oprema od 75.916 KM, investiciona imovina od 22.590 KM i nematerijalna proizvedena imovina od 1.000 KM) i neproizvedena stalna imovina neto vrijednosti od 4.700 KM (nematerijalna neproizvedena imovina – licence).

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima se odnosi na uknjižavanje računarskog programa u iznosu od 1.000 KM i mobilnog telefona u iznosu od 100 KM, koji su utvrđeni kao višak po popisu. Smanjenje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima se odnosi na obračunatu amortizaciju u ukupnom iznosu od 71.269 KM.

Po nalazu revizije, nabavna vrijednost zgrade iskazana je u većem iznosu za 3.006 KM zbog pogrešnog evidentiranja opreme u okviru vrijednosti zgrade, ispravka vrijednosti je iskazana u većem iznosu za 14.920 KM zbog korišćenja različitih amortizacionih stopa u prethodnim godinama, pa je sadašnja vrijednost zgrade iskazana u iznosu manjem za 11.914 KM. Nabavna vrijednost računarske opreme stečene donacijom je prilikom početnog priznavanja iskazana u manjem iznosu za 11.756 KM iz razloga što je iznos iskazan u evrima knjižen kao iznos iskazan u konvertibilnim markama bez prethodnog pretvaranja valuta.

Knjigovodstvene isprave koje se odnose na sticanje pojedinih stavki postrojenja i opreme putem donacija su nepotpune, jer ne sadrže sve podatke neophodne za knjiženje u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa članom 8. i 9. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20). Prilikom prijema opreme kroz donacije nisu sačinjavani ugovori ni zapisnici, niti postoje odluke o donaciji ili druga validna dokumentacija koja bi služila kao osnov za evidentiranje poslovnih događaja.

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u iznosu od 422 KM, a odnose se na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme bolovanja koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se poslovni događaji koji se odnose na nabavku nefinansijske imovine, evidentiraju na osnovu odgovarajućih knjigovodstvenih isprava koje sadrže sve podatke neophodne za

knjiženje poslovnih događaja u skladu sa članom 8. i 9. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,

6.2.2. Obaveze

Obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 876.586 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze.

Kratkoročne obaveze čine obaveze za lična primanja zaposlenih (43.500 KM) i obaveze iz poslovanja (833.086 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za decembar 2020. godine u iznosu od 42.136 KM i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (naknade za prevoz za dolazak na posao i odlazak sa posla, naknada predsjedniku sindikata i obaveze po osnovu doprinosa za dobrovoljni penzioni fond) u iznosu od 1.364 KM.

Obaveze iz poslovanja čine obaveze za nabavku roba i usluga u zemlji (25.045 KM), prema fizičkim licima za advokate, vještace, prevodioce i svjedočke (1.588 KM), za poreze i doprinose na teret poslodavca (84 KM), za primljene depozite i kaucije (806.268 KM) i ostale obaveze u iznosu od 101 KM.

Obaveze za primljene depozite i kaucije na fondu 02 odnose se na uplaćena sredstva od pravnih i fizičkih lica po nalogu Osnovnog suda i čine ih obaveze za primljene depozite i kaucije u zemlji (806.268 KM) i ostale obaveze (101 KM). Dio iskazanih obaveza po osnovu depozita i kaucija (78.566 KM) odnosi se na raniji period, jer su sredstva uplaćena na depozitne račune otvorene kod Banke Srpske i ista nisu bila operativna i raspoloživa na dan 31.12.2020. godine. Po navedenom osnovu Ministarstvo finansija Republike Srpske (Obavještenje iz 2016. godine) je na svom organizacionom kodu, evidentiralo potraživanja i izvršilo prijavu potraživanja za navedena sredstva, a na organizacionom kodu Osnovnog suda iskazana je obaveza po osnovu depozita i kaucija.

U periodu od 01.01. do 28.02.2021. godine plaćene su kratkoročne obaveze u iznosu od 45.593 KM (obaveze za bruto plate zaposlenih i dio obaveza iz poslovanja).

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 4.700 KM, a odnose se na rezerve po osnovu revalorizacije nastale procjenom vrijednosti licenci.

6.3. Vanbilansna evidencija

Osnovni sud nije imao poslovne događaje koji bi zahtijevali vanbilansno evidentiranje, prema odredbama člana 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U pisanim Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjena je informacija da nije bilo sudske sporove kao ni drugih aktivnosti i transakcija koje bi za posljedicu imale potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2020. godinu, sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Osnovnom sudu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Sačinjena Obrazloženja na sistematičan način pružaju dodatne informacije prezentovane u Pregledu planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te Pregledu

imovine, obaveza i izvora, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Revizijski tim

Dr Bojan Ćurić, s.r.

Danka Panić Ašanin, s.r.